

De Stedumer

December 2023

Informatie sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden Weemweg

VDM Woningen is gestart met de sloop en nieuwbouw van elf woningen aan de Weemweg in opdracht van Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Met deze nieuwsbrief willen wij u informeren over de planning van de sloop en de bouw en wat u van ons kan verwachten.

Prefab elementen

VDM Woningen is een bouwbedrijf die haar woningen grotendeels prefabriceert. Prefab is een proces waarbij grote bouwdelen vooraf in de fabriek worden gemaakt. Vervolgens worden ze in een beperkt aantal vrachten naar de bouwplaats getransporteerd. De montage vindt plaats nadat de fundering en de begane grondvloer op de bouwplaats klaar zijn. Het voordeel van deze bouwmethode is de bouwtijd. De bouwwijze is sneller dan een traditionele bouwmethode. Ook zijn er veel minder transportbewegingen nodig dan bij traditioneel gebouwde woningen. Dat scheelt vracht- en personenvervoer.

Mogelijke overlast

De woningen worden gebouwd zoals hiernaast is afgebeeld. De bouwwerkzaamheden brengen op enig moment overlast met zich mee.

We proberen dit uiteraard tot een minimum te beperken.

Wij kunnen niet voorkomen dat er bouwverkeer door uw

wijk of straat rijdt. De aan- en afvoer vindt zo

veel mogelijk buiten schooltijden plaats en het vrachtverkeer wordt zo veel mogelijk binnen de bouwhekken opgesteld.

(Impressie nieuwbouwwoningen Stedum)

Afsluiting Weemweg

Om te zorgen voor een veilige bouwplaats wordt de Weemweg ter hoogte van huisnummer 8 en 22 afgesloten tijdens de bouw (afsluiting van december 2023 tot medio 2024). Er kan worden omgereden via de Hilmaarweg en Dorpsterlanden.

De garageboxen blijven bereikbaar via een tijdelijke weg naast Weemweg nummer 24.

Bij de voorkant

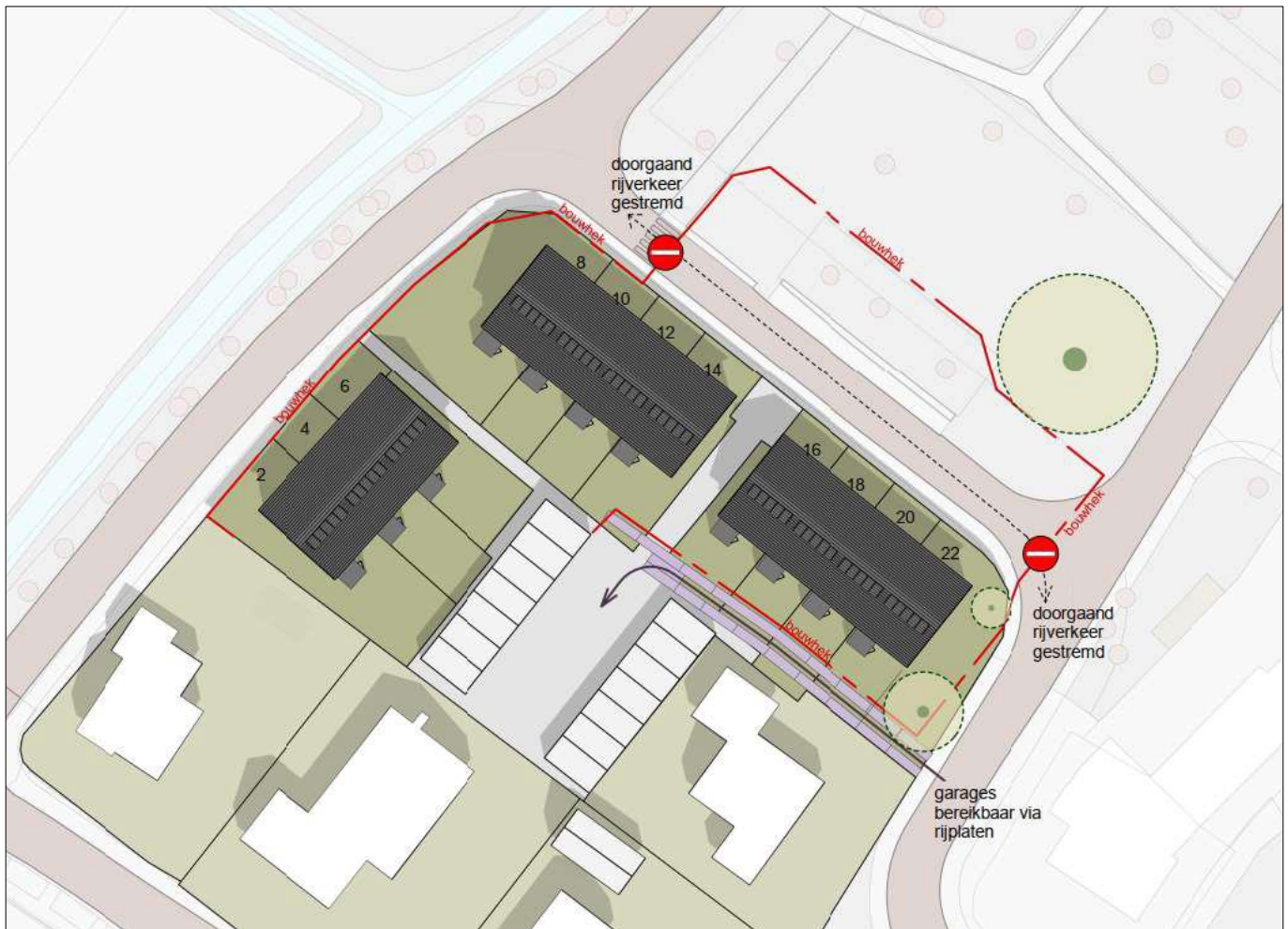
De foto op de omslag vertoont iedere maand het gezicht van een of meerdere Stedumer(s). De foto hoort deze keer bij het artikel 'Sint in het Swaithoes'. Op de foto: Karel Zuiderveld. De foto is gemaakt door Lydia Brookman. Het artikel vindt u op pagina 14.

(Situatietekening)

Parkeren bouwbusen

Tijdens de bouw wordt de medewerkers gevraagd de doorgaande weg niet te versperren met hun bouwbusen. Het is de bedoeling dat zij zoveel mogelijk binnen de bouwhekken parkeren. Het bouwterrein wordt afgesloten door middel van een bouwhek. Hieronder ziet u een globale weergave van de bouwplaatsinrichting.

Planning

De globale planning van de nieuwbouw ziet er als volgt uit:

- Start sloop eind november/begin december 2023
- Start bouwwerkzaamheden eind december 2023/begin januari 2024
- Monteren casco vanaf eind februari 2024

Vragen?

Heeft u vragen over dit project? Neem dan contact op met de heer J. Bergman van VDM Woningen. Hij is bereikbaar via telefoonnummer 0512 57 1234 of per email info@vdmwoningen.nl.

Energieneutraal Stedum

StEC heeft op 1 december een samenwerkingsdocument ondertekend waar vrijwel alle energiecoöperaties van de provincie Groningen aan meedoen. Wat zijn de doelstellingen die we onderschrijven:

- We maken realistische prijsafspraken (kostprijs plus model). Dat wordt mogelijk als we ons minder afhankelijk maken van de internationale markt of tussenpersonen.
- We betrekken inwoners en bedrijven vanaf het prille begin bij de planvorming en bij de exploitatie, alles op transparante wijze.
- We benutten de lokaal aanwezige kennis, onder andere aanwezig bij energiecoöperaties en hun koepels.
- We hebben minder overschotten en tekorten op de regionale energiemarkt en maken daardoor een efficiënt gebruik van de netcapaciteit (ook op een hoger netsegment). Uit een recent onderzoek in de provincie Friesland blijkt met de inzet van energiehubs een efficiencywinst van 25 tot 30% op de netcapaciteit haalbaar.
- Vanaf het begin van de planvorming geven we volwaardig invulling aan de kwaliteit van natuur en landschap.
- We geven specifiek aandacht aan de opslag van energie.
- We leggen verbindingen met andere duurzame thema's zoals de landbouwtransitie om deze pijler van de Groningse economie verder te versterken.

StEC heeft contact gelegd met de Energiebrigade van de gemeente Eemsdelta. Zij zijn op dinsdagochtend 19 december in Moarstee geweest. Aangezien de copy van dit stukje eerder aangeleverd moest worden weten we nog niet of Stedumers hier gebruik van hebben gemaakt. We hopen in ieder geval dat u de informatie heeft gekregen die u zocht en mogelijk heeft u ook een afspraak met de Energiebrigade kunnen inplannen.

Vorig jaar heeft StEC kozijnfolie voor het dorp beschikbaar gesteld. Dit jaar kunt u zich aanmelden voor een tegoedbon van 7,50 euro als u een warmtemat voor uw voeten aanschaft bij de fa. Hol in Loppersum. Met deze warmtemat heeft u in een korte tijd heerlijk warme voeten!

Mocht u hier gebruik van willen maken dan kunt u, graag voor 1 januari, een mail sturen op onderstaand mailadres of een briefje in de bus doen op Sien Jensemahörn 1 onder vermelding van uw naam en adres.

Mocht u ideeën hebben of vragen voor StEC mailt u ons dan op duurzaamstedum@gmail.com. U kunt natuurlijk ook lid worden en actief meedoen! Van harte welkom.

Fransje, Anja, Johan, Lydia en Arend
Stedumer Energie Coöperatie

Lichtjes op oorlogsgraven

Het plaatsen van lichtjes op oorlogsgraven op Kerstavond is in het gehele land een traditie geworden. Een oorlogsgraf is het graf van een persoon die door oorlogsgeweld om het leven is gekomen. Indien er geen graf is maar wel een monument voor deze gevallen laat ook daar dan een lichtje branden. Een traditie die wij graag willen doorgeven op zondag 24 december. Wij plaatsen een lichtje op het graf van Hendrik Boersema die gemeentesecretaris en lid van het verzet was, gefusilleerd op 22 januari 1945 te Dokkum. Ook bij het monument zetten wij lichtjes.

Belangstellenden graag verzamelen om 17.20 uur op de Stationsweg bij het monument. Vervolgens gaan wij verder met de bijeenkomst om 17.30 uur. Ook waxinelichtjes op batterijen zijn welkom. De Oranjevereniging stelt de lichtjes beschikbaar.

Coby Nienhuis

namens Oranjevereniging en groep Veteranen

Uitnodiging Kerstnachtdienst

Graag willen we u uitnodigen voor de kerstnachtdienst op D.V. **zondag 24 december**. De dienst wordt georganiseerd door de gezamenlijke kerken in Stedum. **Aanvang 20:30 uur** in de grote kerk (Bartholomeüskerk, Hoofdstaat 1).

Ook dit jaar hebben we weer diverse mensen bereid gevonden om aan de dienst mee te werken waaronder het Christelijk Vocaal Ensemble Stedum. De collecte (contant of via QR-code) is bestemd voor de Voedselbank Eemsdelta. De dienst is te mee te luisteren via kerkomroep.nl/#/kerken/10525. Na afloop is er warme chocolademelk en glühwein.

Allen van harte welkom.

Wij hopen u in de dienst te ontmoeten. Kunt u niet aanwezig zijn en wilt u toch bijdragen aan de collecte dan kunt u gebruik maken van de QR-code.

Grietha Kruidhof, Fré Drent, Peter Verduijn en Mirjam Oldenhuis
de kerstnachtdienstcommissie

Lokale Kunstwaren

In de etalage bij Thom Binksma op Kampweg 1 wordt in de maand januari geëxposeerd door Rein Pol.

(foto: Arend Koenes)

In de Kijker

In deze rubriek worden nieuwe of minder bekende bewoners uit het dorp voorgesteld. Deze keer Derk en Miranda de Jonge en hun kinderen Julian, Eveline, Esmée, Noa en Joas, Weersterweg.

Sinds wanneer wonen jullie in Stedum?

“Sinds eind november 2023.”

Waar zijn jullie geboren en/of hebben jullie je jeugd doorgebracht?

Miranda: “Ik ben geboren in Groningen en heb mijn jeugd ook doorgebracht in Groningen.”

Derk: “Ik ben geboren in Drachten en heb mijn jeugd doorgebracht in Apeldoorn en Beijum (Groningen).”

Wat doen jullie in het dagelijks leven?

Miranda: “Ik ben huisvrouw en zorg voor de kinderen.”

Derk: “Ik werk zelfstandig en heb een administratie- en belastingkantoor.”

Wat zijn jullie favoriete bezigheden?

Derk: “Ik hou van zeevissen aan de Waddenkust.”

Miranda: “Ik vind hardlopen en wandelen leuk.”

Allebei: “We houden van kinderen en dieren.”

Wat staat er bovenaan jullie wensenlijst?

Samen: “Onze wensenlijst is in vervulling gegaan, nu we een vrijstaand huis met een grote tuin en een vrij uitzicht hebben.”

Wat is het hoogtepunt uit jullie leven?

Samen: “De geboorte van onze kinderen.”

Wat waren jullie eerste indrukken van het dorp?

Samen: “Stedum is een gemoedelijk en sfeervol dorp met leuke huizen.”

Waarom zouden jullie in Stedum willen bijdragen?

Miranda: “Ik zou in de toekomst bijvoorbeeld een bijdrage willen leveren aan Zorgzaam Stedum.”

Wat is jullie antwoord op de vraag

van de vorige bewoners: “Wat is jullie favoriete vakantiebestemming?”

Allebei: “We houden van de Waddeneilanden.”

Welke vraag willen jullie de volgende nieuwe bewoner(s) stellen?

“Wat trekt je naar Stedum?”

Afie Nienhuis

Nieuws van BS De Klaver

Sinds enkele weken is er een leerlingenraad actief op school. Binnen het team hebben we met elkaar gesproken over wat een leerlingenraad kan toevoegen aan onze school. Door de leerlingen over allerlei schoolonderwerpen mee te laten denken, horen we ideeën en meningen van ze aan. We hopen ze hierdoor meer bij onze school te betrekken en hen het gevoel te geven dat hun inbreng belangrijk is voor ons. Elk lid van de leerlingenraad vertegenwoordigt zijn of haar groep of klas. De leerlingenraad bestaat uit vier leerlingen. Uit elke groep (groep 5 t/m 8) is er middels een echte verkiezing een leerling gekozen. De leerlingenraad heeft ondertussen al een keer vergaderd. Dit was voor de leerlingen een eerste kennismaking met vergaderen. Hoe verloopt een vergadering en welke rollen hebben de deelnemers aan de vergadering? Daar is met elkaar over gesproken. In de volgende vergadering zal deze taakverdeling vastgesteld worden.

Dinsdag 5 december kwam Sinterklaas met twee pieten op bezoek. De pieten kwamen in de sneeuw aanfietsen, maar hadden helemaal geen oog voor alle kinderen die op het schoolplein stonden te wachten. Via een kleine omweg kwamen ze gelukkig toch naar school. Wat bleek? Ze waren op zoek naar Sinterklaas. Waar zou Sinterklaas toch kunnen zijn? Juf Daniëlle bedacht het idee om hem te bellen. Maar helaas, Sinterklaas nam de telefoon niet op. Gelukkig hielpen de kinderen op het schoolplein door Sinterklaas te gaan roepen. Het duurde toen maar even, Sinterklaas hoorde al die kinderstemmen in de camper die op het schoolplein geparkeerd stond en waarin hij had geslapen.

Hij kwam vervolgens de camper uit en werd verwelkomd door de kinderen en hun ouders en verzorgers. In de onderbouw was er een circuit met spelletjes voor de kinderen en mochten ze om de beurt even bij Sinterklaas en de pieten komen om te horen wat er over hen in het grote boek geschreven stond. De groepen 5 t/m 8 hadden lootjes getrokken. Ze kochten voor elkaar cadeautjes en hadden er een surprise en gedicht bij gemaakt. Hier was veel tijd en aandacht aan besteed. We kijken terug op een gezellig Sinterklaasfeest.

Op donderdag 21 december vieren we alvast Kerst op school. We gaan met elkaar ontbijten en de kinderen krijgen diverse workshops aangeboden, waaronder het maken van een kerststukje.

We wensen u en jullie heel fijne feestdagen toe en een mooi en gezond 2024!

Een hartelijke groet, namens alle leerlingen en het team van BS De Klaver,

Marisca Hageman

Kapsalon verhuist...

Na bijna 8 jaar sluit Kapsalon Intermezzo haar deuren aan de Adriaan Clantstraat te Stedum. Het was een heel fijne plek om te werken, maar vanwege de sluiting van mijn andere kapsalon in Sauwerd heb ik meer ruimte nodig.

Nieuw adres en nieuwe naam:

Doordat we vanuit een andere salon op een ander adres zullen werken, vond ik het ook gepast om een nieuwe naam aan te nemen:

“Kapsalon Via Brenda” is te vinden aan de Borglanden 1 te Stedum.

'Via' is het Italiaanse woord voor 'weg' en dit past geheel bij mijn passie voor het knippen, waarbij ik gebruik maak van Italiaanse kniptechnieken die ik leerde van Maurizio Lombardo.

Opening:

Op dit moment wordt er hard gewerkt in de nieuwe kapsalon, daarom is de kapsalon dicht van 1 tot en met 15 januari. Op 16 januari 2024 gaan de deuren van Kapsalon Via Brenda open.

Mijn collega Kea zal ook twee dagen in Stedum werken.

Ik zie u graag!

Brenda Tillema

Kapsalon Via Brenda

Borglanden 1

9921 RV Stedum

06-23135145

www.viabrenda.nl

info@viabrenda.nl

Openingstijden:

dinsdag	9.00 – 15.00	Brenda en Kea
	18.00 – 21.00	Brenda
woensdag	9.00 – 18.00	Brenda
vrijdag	9.00 – 16.00	Brenda
zaterdag	8.30 – 14.00	Brenda en Kea

Verhuizing Praktijk voor Fysiotherapie het Dok naar het Oude Gemeentehuis te Stedum

Na vele jaren met plezier in het Swaithoes te hebben gewerkt, gaan wij vanaf 1 januari naar een nieuwe locatie verhuizen. We verhuizen binnen het dorp, omdat we het belangrijk vinden dat fysiotherapie in het dorp beschikbaar blijft, zodat u niet hoeft te reizen naar een andere plaats of mogelijk onbekende praktijk.

Onze nieuwe praktijk zit in de benedenverdieping van een gebouw dat voor iedereen bekend zal zijn, namelijk het Oude Gemeentehuis (Stationsweg 10, Stedum). Dankzij Maya Holsink kunnen wij de fysiotherapie voortzetten in een

prachtige locatie met een behandelkamer en een oefenzaal. Als u benieuwd naar onze nieuwe locatie bent, bent u vanaf 2024 welkom voor een kopje koffie of thee.

We zullen u dezelfde kwalitatieve en persoonlijke zorg en aandacht bieden die u van ons gewend bent, in een nieuwe en straks hopelijk vertrouwde omgeving. U kunt naar ons toe voor algemene-, oedeem- en longfysiotherapie en postoperatieve revalidatie.

We streven ernaar om de verandering voor u zo positief mogelijk te maken. Indien u met ons contact wilt opnemen, kan dit via 06-41864181 of ons nieuwe e-mailadres info@dokfysio.com.

We kijken ernaar uit om u te verwelkomen op onze nieuwe locatie in het Oude Gemeentehuis!

Beatrijs Douma en Silvia Pezzicari.

Oliebollenactie

Er wordt op 30 december 2023 een oliebollenactie gehouden. De opbrengst hiervan is bestemd voor het Hervormd Centrum.

Prijzen:

10 oliebollen € 6,00 10 oliebollen met rozijnen € 6,50

Dit jaar hebben we ook een speciale oliebol met extra vulling te koop. Deze wordt per 5 stuks verkocht voor € 4,00 en is alleen op bestelling leverbaar.

In verband met de organisatie is een bestelling vooraf zeer gewenst. Heeft u niet besteld dan kunt u tussen 10.00 en 16.00 uur, zolang de voorraad strekt, oliebollen komen kopen (maar dus niet de extra gevulde).

Een bestelformulier wordt huis-aan-huis in Stedum bezorgd.

De bestelde oliebollen staan klaar op 30 december in de schuur van de fam. Kruidhof, Hoofdstraat 23. Afrekenen bij voorkeur met pin. Betaalt u contant: dan graag gepast.

Steemer Open groot succes!

Op 18 november werd de 1^e Steemer Open gehouden. Met 32 deelnemers werd er gestreden om deze titel. Uiteindelijk ging Pieter Swieringa hiermee aan de haal.

Naast de sportieve prestaties was er ook ruimte voor veel gezelligheid en drukte.

Met o.a. een tombola en muziek werd de avond een groot succes. De uiteindelijke opbrengst voor het goede doel "Klimmen tegen MS" bedroeg € 2.097!

De organisatie kijkt terug op een geslaagde avond.

Jasper Tillema

Sint Maarten bij de Struners

We kennen allemaal het liedje '11 november is de dag....'. Met Sint Maarten zing je en je krijgt wat lekkers als beloning.

Bij scouting de Struners was de traditie deze keer omgedraaid. De bevers (5-7 jaar) en de welpen (7-10 jaar) belden aan en hadden wat lekkers bij zich. De kinderen hebben zelf wafels gebakken en in versierde boterhamzakjes uitgedeeld aan dorpsbewoners. In de regen het dorp door was voor de kinderen geen probleem, en bovendien, doorzetten is een van de scoutingwaarden.

Vol spanning kijken ze op deze foto naar Anjo en Annet Hofman, die het geluk hadden een wafel aangeboden te krijgen. Die werd in dank aanvaard. Of Anjo en Annet ook een Sint Maarten-liedje hebben gezongen leert het verhaal niet. Hen kennende was dat vast het geval!

namens de welpenleiding, Marga, Manouk en Damian,

Lies Oldenhof
Scouting de Struners

Nieuws van de Stichting Vrienden van de Bartholomeüskerk Stedum

Stichting Vrienden van de Bartholomeüskerk Stedum, de Historische Kring Leek, Museum Nienoord en de Plaatselijke Commissie Midwolde zijn voornemens om volgend jaar door het jaar heen aandacht te schenken aan het 400ste geboortjaar van Rombout Verhulst, beeldhouwer van de grafmonumenten in de Bartholomeüskerk van Stedum en de Adelskerk van Midwolde.

Het programma rondom '400 jaar Rombout Verhulst' in Stedum zal vooralsnog enkele lezingen met uiteenlopende thema's, gerelateerd aan het grafmonument in de Bartholomeüskerk, omvatten. Daarnaast zal tijdens bestaande activiteiten in de Bartholomeüskerk, zoals de Orgeldag Noord-Nederland en de Open Monumentendag, aangesloten worden bij het programma met betrekking tot het 400ste geboortjaar van Rombout Verhulst. Op een later moment hopen wij meer duidelijkheid te geven over de definitieve invulling van het programma in Stedum.

Naast de activiteiten in Stedum zal op locatie in Groningen een symposium met vier sprekers worden georganiseerd, een bustour met stops bij de kerken in Midwolde en Stedum en de borg Nienoord in Leek worden gehouden, en een tentoonstelling over Rombout Verhulst en de grafmonumenten in Stedum en Midwolde op de Borg Nienoord worden ingericht.

Het bestuur van Stichting Vrienden van de Bartholomeüskerk ziet uit naar het 'Rombout Verhulstjaar' 2024 en hoopt met het programma komend jaar vele bezoekers uit Groningen en verre omstreken te trekken, die het eeuwenoude grafmonument in het koor van de kerk komen bewonderen.

Met bovenstaand nieuws loopt ook voor de Stichting het jaar 2023 tot een einde. Als bestuur wensen wij u allen Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar!

Ype Jan Nienhuis

secretaris Stichting Vrienden van de Bartholomeüskerk Stedum

Swaithoes blijft ook na 1 januari open

Geruchten zoemen door het dorp. Van diverse kanten kwam het aanwaaien. "Het Swaithoes is verkocht". "Het gaat per 1 januari dicht". Veel verwarring alom. Daarom even een beetje helderheid. Het Swaithoes is niet verkocht. Er is ook geen koper in beeld. Ook na 1 januari is het dus nog gewoon open.

Maar als je nog iemand weet die geïnteresseerd is om het Swaithoes over te nemen, dan hoor ik het graag. Ik word ook een dagje ouder en werk al vanaf 1980 in Stedum. Ook ik zal een keer de handdoek in de ring moeten gooien. Maar dat moment is er nu in elk geval nog niet.

Fijne feestdagen!

Karel Zuiderveld

Sint in het Swaithoes

Op 5 december verscheen Sint met zijn Pieten om klokslag 12.45 uur bij de trainingsgroep van het Swaithoes. Karel Zuiderveld werd een cadeau met gedicht en chocoladeletter aangeboden. Onder het voorlezen werd hartelijk gelachen over de avonturen in het Swaithoes. Het ging ook om Karel centraal te stellen voor de betekenis van het Swaithoes voor Stedum. Elke week sporten, elkaar ontmoeten, een grap, een grol en afsluiten met een kop koffie.

Op de volgende pagina volgt het gedicht (met toestemming van Karel en van Betsy Elema, die het gedicht voor Sint op papier zette).

Lydia Brookman

Beste Karel

Karel is een aardige vent
Die Sinterklas al jaren kent.
Als kind hadden z'n ouders veel met hem te stellen
Dat hoef je de Sint echt niet te vertellen.
Volgens 't jonge Karelkje, deed hij niks verkeerd
En die streken heeft hij nooit afgeleerd.
Bijvoorbeeld de grappen op 1 april
Sint staat daar heel eventjes bij stil...
Windmolens op 't Swaithoes dak
Ja, dat kan met groot gemak,
Ook een keer stond er stroom op 't water
Dus.... 's Ochtends niet douchen, maar pas 's avonds later.
Sint wil alles heus niet verbloemen
Maar ja.... 't is teveel om hier nu op te noemen.
Goede kanten heeft Karel ook,
Dus niet alleen maar pret
Zo heeft hij.....
Zorgzaam Stedum opgezet.
Dit was zeker niet verkeerd
En wordt ook heel erg gewaardeerd.
Dat is al 1 van zijn goede kanten,
Een andere.....
Gratis koffie voor z'n Swaithoes klanten
Sint die vind dit toch wel top
Je kunt met Karel meer'dre kanten op.

Graag mag Karel een beetje dollen
Houd van rare grappen en grollen,

Afgelopen zomer ook zo'n stunt
Want naast dat je een ieder gratis koffie gunt
Kan er ook een verfrissende douche worden genomen,
Om van de sport-inspanning te kunnen bekomen.
Helaas liep dat voor Jeanette een keertje mis
Toen na 't douchen bleek, dat er niemand meer is.
De deur die zat helaas op slot.
't Leek wel een afgesproken complot.
Maar wat was er nu aan de hand.
Karel had een afspraak, ergens in 't land.
Voor vertrek is Karel alles nagegaan.
Maar er was nergens licht meer aan.
Dus..... de deur op slot en Karel ging,
Rap naar z'n auto,.....ergens heen.
Jeanette die kon dus niet naar buiten,
Ze zag je rijden,....klopte op de ruiten,
Dit alles mocht helaas niet baten,
Ze was in 't Swaithoes achtergelaten.

Na uren is die arme meid,
Uiteindelijk door Sylvia bevrijd.
Dit moet niet weer heeft Sint bedacht,
En dus iets nuttigs voor jou meegebracht.

Voor een eventuele volgende keer,
Hang je wat in de doos zit,
Maar bij je ramen neer.

St Nicolaas

(foto's: Lydia Brookman)

Foto's van de werkzaamheden t.b.v. de verlichting op de ijsbaan

Op de foto linksboven de verankering van één van de nieuwe masten.

Rechtsboven en linksonder het doorslijpen van een oude mast.

Rechtsonder het plaatsen van één van de nieuwe masten.

(de foto's zijn gemaakt door Trix Leegte)

Nieuwe veldverlichting ijsbaan

Op 12 december jl. is op de ijsbaan de nieuwe veldverlichting in gebruik genomen door een aantal kinderen van de survivalvereniging en wethouder Jan Mennenga van de gemeente Eemsdelta.

De oude verlichting voldeed niet meer qua verbruik en betrouwbaarheid. en de ijzeren palen waar ze op stonden waren ook al meer dan 60 jaar oud, en ook versleten, aldus voorzitter Anjo Hofman.

Om dit project mogelijk te maken heeft de IJsvereniging subsidie gekregen van de gemeente Eemsdelta en van het leefbaarheidsfonds Groningen.

Begin november zijn de palen en de verlichting onder zeer slechte weersomstandigheden geplaatst door de firma Oostendorp uit Zwijndrecht.

De voorzitter bedankt speciaal de gebiedsregisseur Klaas Bult, Anco Visser van de gemeente Eemsdelta en Nienke Vellema van het leefbaarheidsfonds voor hun medewerking en meedenken. Ook alle vrijwilligers die hebben geholpen dit project mogelijk te maken werden bedankt.

Nadat er op de rode knop werd gedrukt door de wethouder en de kinderen kon iedereen genieten van de nieuwe ledverlichting die zowel voor de IJsvereniging en de scouting als voor de survivalvereniging van groot nut zal zijn. De bijeenkomst werd daarna afgesloten door het gezamenlijk eten van snert met roggebrood.

Peter Verduijn

Nieuws van Huntu Ku Nos

Op 17 december wordt er een kerstbrunch georganiseerd voor de vrouwen in de prostitutie in San Nicolas en ook voor dak- en thuisloze mensen. Wij hebben als "Huntukunos" hier aan kunnen bijdragen! Het project wat we opgezet hebben loopt goed: elke week worden de vrouwen bezocht en er is inmiddels een vaste groep vrijwilligers die mee helpt. In maart gaan wij naar Aruba om te kijken hoe alles gaat en de locatie bezoeken die ze als huiskamer voor de vrouwen op het oog hebben. We zijn heel blij dat we al zoveel hebben kunnen investeren in dit mooie project!! Al met al zijn we dankbaar dat we dit kunnen doen en gedaan hebben.

Fijne feestdagen!

Raul en Petra Kock

De Alleskunnners van Groningen

Op zaterdag 13 januari in sporthal de Boshal in Loppersum vindt de allereerste editie plaats van "de Alleskunnners van Groningen". Dit spelevenement wordt georganiseerd voor vriendengroepen uit de omgeving van Stedum, Loppersum en omstreken boven de 16 jaar en ouder.

Tijdens de Alleskunnners van Groningen kun jij met jouw vriendengroep strijden tegen andere groepen voor de titel: "De Alleskunnners van Groningen". Aan de hand van verschillende spelrondes wordt jouw vriendengroep getoetst op samenwerking, intelligentie, kundigheid en inschattingsvermogen. Geef jouw vriendengroep (maximaal vijf personen) snel op via het facebook of Instagram account: De Alleskunnners van Groningen of e-mail jouw team naar dealleskunnnersvangroningen@gmail.com.

Er zijn verschillende leuke prijzen te behalen en alle opbrengst gaat naar stichting Out of Area. Hopelijk tot zaterdag 13 januari om 19:30 uur in sporthal de Boshal in Loppersum.

Sabine Tillema

Contactpersoon: (06-37153899)

Foto van Vroeger

(Ansichtkaart Station Stedum kort voor de afbraak)

Het station van is geopend op 15 juni 1884, afgebroken in 1973 en vervangen door een abri. Het spoor werd tot 1999 geëxploiteerd door de Nederlandse Spoorwegen. In de begintijd reden er vijf treinen per dag van Groningen naar Delfzijl en terug. Behalve stations waren er toen verschillende haltes, zoals de halte Middelstum halverwege Bedum en Stedum. De Halteweg herinnert daar nog aan.

In 1953 werd de stoomtrein vervangen door de Blauwe Engel. In de jaren '60 werden de treinen donkerrood met blauwe biezen. In 1982 kwam de Wadloper, een gele trein met hoekige vormgeving.

Het station van Stedum werd bewoond door de stationschef. In het station werden de wissels en de seinen bediend en er was een kaartjesloket. Tegenover het station woonde de telegrafist. Op het station werden telegrammen ontvangen en verzonden. Bij de overgang heeft een wachtershuis gestaan. Stationsweg 62 was het koffiehuis. In de beginjaren van de 20ste eeuw was er ook veel goederenvervoer w.o. landbouwproducten, zuivel en hout. Onderhoud aan het spoor was in die tijd nog grotendeels handwerk.

Tussen 1999 en 2005 werd het spoor geëxploiteerd door NoordNed en sinds 2005 door Arriva. De rood-witte Spurt is de laatste jaren vervangen door de blauw-witte Piko.

André de Graaf
Stichting Historie Stedum

Heimwee naar Mongolië **Open Dagen in de Boekwerkplaats**

In 2006 en 2011 reisden we rond in het immense land Mongolië. We maakten kennis met een cultuur die we alleen kenden uit boeken en films. We reisden samen met nomaden door 'een zee van land', zaten op de rug van een paard, stonden oog in oog met kamelen en dronken boterthee en paardenwodka. Niet zo gek dus dat we zo af en toe terug verlangen naar dit prachtige land. Daarom hebben we tijdens onze open dagen een tentoonstelling ingericht met foto's en voorwerpen uit Mongolië.

De Open Dagen zijn telkens van **13.00 tot 17.00 uur** op:

- Vrijdag 5 januari
- Zaterdag 6 januari
- Zondag 7 januari

Tijdens de Open Dagen is er ook werk te zien van Wim Gremmen en Susanna Lemstra en van onze cursisten Boekbinden. Kom gerust een kijkje nemen en ontdek wat er zoal wordt gemaakt tijdens de cursussen en workshops. We staan klaar om u uitleg te geven, maar natuurlijk mag u ook in stilte rustig rondlopen.

Daarnaast zijn er o.a. boekjes uit Noord-India te koop die met de hand zijn gemaakt door Tibetaanse vluchtelingen. De opbrengst hiervan komt geheel ten goede aan de Boeddhistische monnik en Tibetaanse dokter Konchok in Ladakh, Noord-India (zie foto).

We zien u graag tijdens een van onze Open Dagen!

Wim Gremmen en Susanna Lemstra

De dorpsmaaltijd

Wat kan een eenvoudige stampot heerlijk smaken. Luuk had echte seizoensgroenten gebruikt: pastinaak, wortel en lekker veel spruiten. Daarbij vlees en vega gehaktballetjes. En als bijgerecht gestoofde rode uien met appel en tijm.

Het toetje van Annejet was ook van het seizoen: appelmoes met Franse kwark, gember, rozijnen en stukjes sinaasappel.

Alles werd tot de laatste kruimel opgegeten. Want samen eten doet eten en is erg gezellig. Schuif eens aan.

De volgende maaltijd is op 11 januari om 18.00 uur bij Zorgbuurderij de Heemen, Bedumerweg 43. Kosten € 5.

Opgave bij: Mannie Hovenkamp tel. 0596-551309 of 06-51738079 of via de mail: manniehovenkamp@kpnmail.nl

Mannie Hovenkamp

De Pollepel 48

Recept: Tantuni

Ingrediënten:

600-700 g biefstuk of kip
1 theeglas olie
5 sjalotten
Rode peperpoeder
Warm water
Zout

Voor de salade:

2-3 uien, peterselie, tomaat, sumak en zout

Voor het brood:

Open brood, lavash of tortillas

Bereiding:

Snijd het vlees in kleine blokjes en de sjalotten in kleine stukjes. Doe je vlees in een stalen pan, voeg heet water toe. Als het begint te koken, voeg je al je sjalotten toe en kook je je vlees volledig tot de uien op zijn, doe het in de olie. Voeg het zout toe. Voeg eventueel rode peperpoeder toe....

Terwijl ons vlees kookt gaan we onze salade bereiden: de uien in ringen

snijden, sumak toevoegen, de peterselie hakken, de tomaten in blokjes snijden.

Bereid je open brood voor: beleg het midden van het brood of de tortilla met zoveel als je wilt van je vlees en voeg de peterselie, ui, tomaat toe die we hebben bereid. Breng op smaak met rode peper en zout. Rol de tortilla op / klap het brood dicht en serveer warm met groenten, citroen en augurken ernaast.

Eet smakelijk

Idris en Armagan Kartal

Bij deze geef ik de pollepel door aan Riem en Mahmoud Wahhoud.

In de pollepel komt een favoriet recept van een dorpsgenoot, liefst met foto's. De pollepel wordt daarna doorgegeven aan de volgende, bij voorkeur iemand uit dezelfde straat (alleen degenen die dat willen natuurlijk en er mogen ook meerdere gezinsleden de pollepel krijgen).

De volgende pollepel graag uiterlijk 17 januari inleveren via een e-mail naar: destedumer@gmail.com.

The Legacy Stedum eindshow 2023

Op donderdag 30 november vond de jaarlijkse eindshow van The Legacy Stedum plaats in de sporthal in Stedum. Tijdens de show lieten de vijf teams van de dansschool: Girl Power, The Legacy Stars, Dynamic, Priority en SaTisfaction hun dansmixen zien aan het publiek. De teams lieten de dansstijlen: streetdance, hiphop en afro zien. De zaal zat vol met enthousiast publiek die alle dansers aanmoedigden. Het was een geslaagde avond en een mooie afsluiting van het danseizoen van 2023. In 2024 zullen de teams weer verder gaan trainen voor mooie optredens en wedstrijden. Lijkt jou dit leuk? Kom dan langs voor een gratis proefles bij The Legacy Stedum. Aanmelden kan via www.thelegacystedum.nl

Sabine Tillema

Spelletjesavond bij de Struners

Ook in november kwam de volwassenengroep van de Struners weer bij elkaar, op de tweede vrijdag van de maand. Per abuis was in De Stedumer van oktober de derde vrijdag genoemd als vaste avond, dat is bij deze dan rechtgezet. De groep is een jaar geleden gestart, op Sint Maarten, met het snijden van een voederbiet als lampion. Andere activiteiten van het afgelopen jaar waren:

vuur leren maken, natuurlijk zonder lampolie en aansteekblokjes, betrouwbare knopen leggen, een kerst- dan wel paasstukje maken met natuurlijke materialen en een spectaculaire activiteit: wadlopen. De stamgroep bestaat uit vijftien personen en doet naast eigen activiteiten ook mee als er een keertje hulp nodig is, bijv. de catering op een kamp of koffieschenken bij het overvliegen. Hout verzamelen en verwerken tot brandhout voor de groep is een jaarlijks terugkerend evenement. Ook de "pluktuin" rondom Moarstee is een plek waar je je energie kwijt kunt, eventueel ook samen met de kinderen.

Deze keer konden er al wat appels en bessen worden geoogst, en hopelijk is volgend jaar de verplaatste walnoot zover dat die noten gaat dragen.

In november was het thema Spelletjes. Naast de voor de oudere garde bekende Spellendoos, met Mens-erger-je-niet, Halma en Ganzenbord kwamen ook moderne spelen aan bod, zoals Exploding Kittens en Hey, That's My Fish. Enkele stamleden waren erg goed thuis in de nieuwere gezelschapsspelen. Als vanzelf kwam ook het plezier aan het doen van spelletjes aan bod (even geen telefoon erbij), en de plannen voor de feestdagen. Kenmerkend is dan ook het verzamelen rond de stamtafel, waar van alles kan worden gedeeld. Zo kwamen we niet toe aan het spelen van genoemde spelletjes, en dus gaan we vrijdag 12 januari op herhaling met dit thema.

Andere thema's zijn bijvoorbeeld een pubquiz en een Dutch Oven party, buiten koken op vuur. In het nieuwe seizoen zijn de volgende avonden gepland, kom gerust eens kijken bij een van onze komende activiteiten. Dit is wat er op de planning staat: 12 januari: spelletjes, 9 februari, 8 maart, 5/6/7 april minikamp bij Moarstee, 12 april, 10 mei (Hemelvaart, weekendje kamperen?), 14 juni, 12 juli, 13 september, 11 oktober, 8 november.

In augustus is er geen opkomst en in december is er een eindejaarsborrel (dit jaar op 16 december).

Graag tot ziens in het nieuwe jaar!

Arjen, Cher, Karen en Lies

HOEKJE MAARVLIET, STEDUM

Het lijkt zo stil dit stukje ‘Steem’,
het uitzicht op dit lapje grond.
Maar schapen lopen rond, bruinbont,
ook wit met bruine kop en één
schaap wit. En valt het zonlicht uit
een andere hoek dan valt het op,
de daken achter boom en struik.

Een paar maal per uur komt de trein
hier over de spoordijk voorbij.
Is het droog en niet zo kil
scharrelt een kat tussen dat wat gedijt
op de dijkjes achter de huizenrijen.
Ook op een dag in het avondlicht
zweven over het land twee reigers.
En fraai in het donker zijn die treinen
met raampjes, met dat plotselinge licht.

Eldert Ameling

(foto: Birgitta Prechtl)

Zorg dat je schaatsen weer scherp zijn!

Uitnodiging:

IJsvereniging Stedum, in samenwerking met Natuurijis KNSB, nodigt alle leden van IJsvereniging Stedum uit om zaterdag 30 december a.s. mee te gaan schaatsen in Kardinge. Deze keer inclusief toertocht met medaille voor de jeugd in de leeftijd van de basisschool.

We maken er weer een gezellige middag van!

De vrije schaatstijden zijn van 16.30 - 18.30 uur.

Je moet je hiervoor zelf aanmelden op de site:

<https://www.knsbgroningen.nl/natuurijis/schaatsdagen>

Het zijn gratis e-ticket(s).

(Let op! wees er tijdig bij want, vol=vol bij Kardinge)

Geef het wel even aan mij door dat je komt schaatsen en met hoeveel personen via matmirvast@gmail.com.

We verzamelen bij het haventerrein en vertrekken dan om 16.00 uur. Gezellig als we weer kunnen carpoolen. Voor alle kinderen onder de 8 jaar vragen wij wel een begeleider mee.

We vertrekken om ongeveer 18.45 uur vanaf de parkeerplaats bij Kardinge weer richting Stedum.

N.B: Vergeet niet je e-ticket, je ledenkaart van IJsvereniging Stedum, muts of helm, handschoenen (verplicht in Kardinge) en schaatsen mee te nemen!

Schaatsen huren kan daar ook; dat is dan voor eigen rekening.

Wij kijken uit naar weer een mooie schaatsbeleving 30 december!

Laatste datum vrij schaatsen Kardinge (verdere info volgt weer via De Stedumer):

- zaterdag 17 februari 2024

(Ben je nog geen lid van IJsvereniging Stedum en wil je dat wel graag, dan kan dit ook geregeld worden via matmirvast@gmail.com).

Een sportieve groet,

Mirjam Vast
IJsvereniging Stedum

IJsclub Stedum - afscheid Peters

Op 21 november 2023 heeft Peter Verduijn tijdens de jaarlijkse algemene ledenvergadering afscheid genomen van het bestuur van de ijsclub. Peter was maar liefst 17 jaar bestuurslid, waarvan een groot aantal jaar penningmeester.

Voorzitter Anjo Hofman heeft Peter in een lofrede hartelijk bedankt. Ook zijn vrouw Corry werd uitgebreid bedankt voor haar grote bijdrage aan het penningmeesterschap van Peter. Als dank kreeg Peter een gevulde borrelplank en Corry een bos bloemen.

Peter heeft een belangrijke rol gespeeld in het voortbestaan van de ijsclub in Stedum door zijn tomeloze inzet, vooral tijdens de jaarlijkse ijsperiodes. Dit deed hij vol overgave en hij loste vaak op humoristische wijze ongemakkelijke situaties op. Bestuurslid Arend Kort neemt zijn taak als penningmeester over. Corry blijft nog wel de ledenadministratie van de vereniging bijhouden. Daar zijn we heel erg blij mee.

Met het vertrek van Peter is er een plek vrij gekomen in het bestuur. Gert-Jan Broekhuizen is voorgedragen als nieuw lid en is tot het bestuur toegetreden. Peter en Corry bedankt!

Peter Slager is tijdens vergadering van de ijsclub bedankt voor 21 jaar Steemer Omloop en neemt ook afscheid.

Peter was als hardloper altijd nauw betrokken bij het organiseren van de Steemer Omloop. Hij heeft ervoor gezorgd dat we werden opgenomen in het Ommelander Loopcircuit. Met veel enthousiasme en inzet begon Peter al vroeg in het jaar met het regelen van de benodigde vergunningen en verkeersregelaars om het hardlopfestijn tot een succes te maken. Met afgelopen jaar 170 deelnemers en 30 kinderen voor de loop is dat meer dan gelukt. Peter bedankt!

Het Ommelander Loopcircuit in de huidige vorm houdt op te bestaan. Als bestuur beraden we ons nog over het vervolg van de Steemer Omloop. Het zou mooi zijn als we het hardloopevenement voor en in het dorp kunnen behouden.

Peter Bijen

IJsvereniging Stedum

De Steemer Agenda

- 24**
12 Lichtjes op oorlogsgraven
zie pagina 5
- 24**
12 Kerstnachtdienst in de Bartholomeüskerk
aanvang: 20.30 uur
zie pagina 5
- 25**
12 Kerstrondgang door het dorp
vanaf 06.00 uur
- 30**
12 Oliebollenactie
zie pagina 11
- 30**
12 Vrije schaatsmiddag in Karding
van 16.30 - 18.30 uur
zie pagina 25
- 31**
12 Oud & Nieuw Feest Moarstee
zie vorige Stedumer en Stedum.com
- 05**
01 **06**
01 **07**
01 Open Dagen Boekwerkplaats
van 13.00 tot 17.00 uur
zie pagina 20
- 09**
01 Inloopochtend Moarstee
van 9.30 tot 12.00 uur
- 11**
01 Dorpsmaaltijd bij "de Heemen" om 18.00 uur
zie pagina 20
- 13**
01 De Alleskunnens van Groningen
zie pagina 18
- 17**
01 Oud papier ophalen
vanaf 18.00 uur
- 19**
01 Patatje Moarstee
van 16.30 tot 19,00 uur
- 23**
01 Inloopochtend Moarstee
van 9.30 tot 12.00 uur

De Stedumer is een uitgave van de Vereniging voor Dorpsbelangen Stedum en verschijnt normaal gesproken elke vierde (soms vijfde) vrijdag van de maand. Kopij moet anderhalve week er voor binnen zijn. De Stedumer komt niet uit in juli.

Artikelen in 'platte tekst' aanleveren, dus geen eigen opmaak.

De Stedumer verschijnt de volgende keer op vrijdag 26 januari 2024.

Kopij inleveren bij de redactie uiterlijk woensdag 17 januari. Het liefst per e-mail en anders op usb-stick.

De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren, te bewerken of in te korten.

Redactie en advertenties: Corry Verduijn, destedumer@gmail.com